

طراحی شهرهای کویری بر پایه مفهوم معماری پایدار

محمد رضا اماندادی^۱، امین قنبری^{۲*}

۱- گروه مهندسی معماری، دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه آزاد، بم، ایران

۲- گروه مهندسی معماری، دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه آزاد، بم، ایران

خلاصه

زیست و توسعه پایدار امروزه در محافل علمی جهان همواره مورد بحث و کاوش بوده و نظریات مختلفی از ابعاد گوناگون ارائه گردیده است. قطعاً حفظ منابع طبیعی خدادادی، عدم آلودگی محیط زیست، حداقل مصرف انرژی‌های فسیلی و هم‌زیستی با شرایط طبیعی و اقلیمی از طریق تدابیر شهرسازی و معماری از موارد مهم در طراحی و ساخت مجتمع‌های زیستی بوده و باید مورد توجه و اجرا توسط طراحان و مجریان قرار گیرد. معماری کویری ایران حاوی بسیاری ویژگی‌های منحصر به فرد است که ضمن توجه به نیازهای زیبا شناختی با ظرفیت‌های طبیعی و اکولوژیک بستر خود نیز منطبق است. در واقع این معماری نه تنها از کیفیت‌های محیط طبیعی خود نکاسته بلکه ماهیت آن را نیز ارتقاء بخشیده است. تکنیک‌های به کار رفته در این معماری در واقع بسیاری از مفاهیم نوین در عرصه معماری پایدار را در بر می‌گیرد که در این مقاله به آن پرداخته شده است.

واژه‌های کلیدی: معماری پایداری، معماری کویری، طراحی اکولوژیک، صرفه جویی در مصرف انرژی

مقدمه

موضوع پایداری در معماری و شهرسازی در سال‌های اخیر به طرز گسترده‌ای مورد توجه محیط‌های آموزشی و حرفه‌ای بوده و حجم‌های زیادی نوشته‌ها و گفته‌ها تحت این عنوان به طرز چشمگیری افزایش یافته است. بی‌شک توفیق حقیقی در نیل به اهدافی چون پایداری، نیازمند تأمل مقیاس و بازنگری کلی است، به گونه‌ای که صداقت و صحت انتساب به هدفی چون پایداری مورد مراقبت مسئولانه قرار گیرد. چنین تأملی به ویژه در حیطه آموزش معماری ضرورت بیشتر دارد، چرا که بخش عمده‌ای از بنیان آنچه در عرصه‌ی معماری تحقق می‌یابد، متأثر از واقعیات موجود در عرصه‌ی آموزش معماران است. به تعبیر دیگر حساسیتی که در سه مفهوم (پایداری)، (معماری) و (آموزش) نهفته است، تأمل و دقت هر چه بیشتر را در فهم رابطه بین آنها ایجاب می‌کند.

Corresponding author محمد رضا اماندادی دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد واحد بم
Email: Amandadi200@yahoo.com